

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 28. avgust 2013

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Odgovor
1	♦ B
2	♦ C
3	♦ E
4	♦ D
5	♦ E
6	♦ B
7	♦ A
8	♦ C
9	♦ D
10	♦ C

Naloga	Odgovor
11	♦ D
12	♦ B
13	♦ A
14	♦ B
15	♦ D
16	♦ C
17	♦ E
18	♦ B
19	♦ A
20	♦ E

Naloga	Odgovor
21	♦ B
22	♦ B
23	♦ C
24	♦ B
25	♦ B
26	♦ C
27	♦ D
28	♦ B
29	♦ C
30	♦ A

Naloga	Odgovor
31	♦ C
32	♦ D
33	♦ C
34	♦ B
35	♦ B
36	♦ E
37	♦ B
38	♦ D
39	♦ A
40	♦ D

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.

Skupaj število točk IP 1: 40

IZPITNA POLA 2**1. naloga: Koristnost dobrin in premica cene**

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Celotna koristnost je celotno zadovoljstvo, ki ga dosežemo s porabo nekaj enot določene dobrine. ♦ Mejna koristnost je korist dodatno porabljene enote dobrine. 		Za vsak pravilno (smiselno) pojasnjen pojem 1 točka, skupaj 2 točki.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																								
1.2	1	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Količina dobrine A</th> <th>Celotna koristnost</th> <th>Mejna koristnost</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>0</td> <td>/</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>28</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>48</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>62</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>72</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>79</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>84</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>	Količina dobrine A	Celotna koristnost	Mejna koristnost	0	0	/	1	28	28	2	48	20	3	62	14	4	72	10	5	79	7	6	84	5		Za vsaj 4 pravilne izračune 1 točka.
Količina dobrine A	Celotna koristnost	Mejna koristnost																										
0	0	/																										
1	28	28																										
2	48	20																										
3	62	14																										
4	72	10																										
5	79	7																										
6	84	5																										

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ dohodek, cene dobrin		Za dve pravilni navedbi 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	♦ konstantnih		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ 10		
	1	♦ 2		
	1	♦ 25		
	1	♦		Za pravilno vrisan premik 1 točka.
	1			
	1	♦ ostala nespremenjena		
Skupaj	5			

2. naloga: Stroški in merila uspešnosti poslovanja

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ celotne ♦ spremenljivih (variabilnih) ♦ stalnih (fiksni) ♦ povprečne ♦ najnižji 		Za štiri ali pet pravih trditvev 2 točki. Za dve ali tri pravilne trditve 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Odvisni od obsega proizvodnje so spremenljivi (variabilni) stroški. Primer: strošek porabe materiala, strošek porabe elektrike za pogon strojev, plače proizvodnih delavcev ... <ul style="list-style-type: none"> ♦ Neodvisni od obsega proizvodnje so stalni (fiksni) stroški. Primer: najemnina, zavarovalna premija, stroški ogrevanja, amortizacija, plače delavcev v upravi ...		Za vsak pravi odgovor in en primer 1 točka. Za samo naštetih obe vrsti stroškov (brez primerov) 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																		
2.3	3	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Količina (Q)</th> <th>(FC) (v EUR)</th> <th>(TC) (v EUR)</th> <th>(VC) (v EUR)</th> <th>(MC) (v EUR)</th> <th>(TR) (v EUR)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>200</td> <td>250</td> <td>50</td> <td>50</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>200</td> <td>290</td> <td>90</td> <td>40</td> <td>400</td> </tr> </tbody> </table>	Količina (Q)	(FC) (v EUR)	(TC) (v EUR)	(VC) (v EUR)	(MC) (v EUR)	(TR) (v EUR)	1	200	250	50	50	200	2	200	290	90	40	400		Za pet ali šest pravih izračunov 3 točke. Za tri ali štiri pravilne izračune 2 točki. Za dva pravilna izračuna 1 točka.
Količina (Q)	(FC) (v EUR)	(TC) (v EUR)	(VC) (v EUR)	(MC) (v EUR)	(TR) (v EUR)																	
1	200	250	50	50	200																	
2	200	290	90	40	400																	

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ Ekonomičnost = vrednost proizvodnje/celotni stroški		
	1	♦ $e = 1000 / 570 = 1,75$		
	1	♦ ekonomično		
Skupaj	3			

3. naloga: Povpraševanje

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	<p>♦ vse tržne sile, ki se uveljavljajo z delovanjem kupcev in vplivajo na njihovo pripravljenost za nakup določene količine blaga po raznih cenah</p>		Za smiselno opredelitev 1 točka.
3.2	2	<p>♦ učinek realnega dohodka: če se cena blaga zniža, se ob nespremenjenem denarnem dohodku poveča kupna moč potrošnika, potrošnik lahko poveča nakup te dobrine</p> <p>♦ učinek substitucije: če se cena blaga zniža, v primerjavi z drugimi vrstami blaga, to blago postane relativno cenejše, potrošnik lahko poveča nakup tega blaga</p>		Za vsak smiselno pravilno opredeljen učinek 1 točka.
3.3	1	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ denarni dohodek potrošnikov ♦ cena vstopnice ♦ intenzivnost potrebe ♦ število podobnih koncertov v Ljubljani ♦ možnost obiska koncerta v sosednjem mestu ali sosednji državi 		Lahko tudi drug smiselni odgovor.

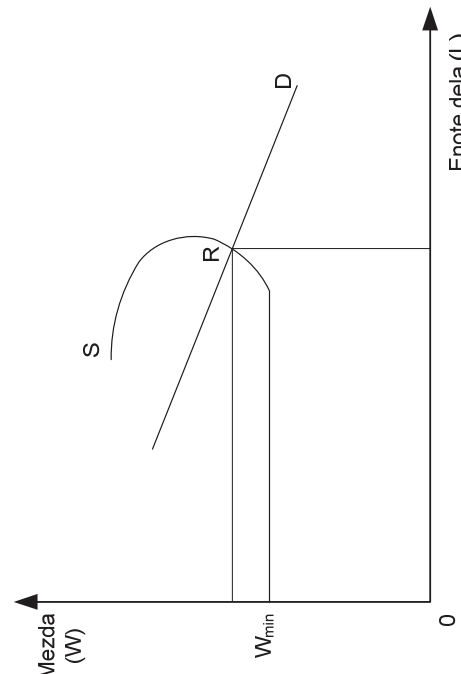
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦		Če krivulja ni označena, kandidat ne dobi točke.
	1	♦ 45 ♦ 13.000		
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	♦ presežno povpraševanje ♦ 2.000		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
	1	♦ 520.000		
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.6	1	♦ $\frac{Q_1 - Q_2}{P_1 - P_2} \cdot \frac{P_1 + P_2}{Q_1 + Q_2} = \frac{15.000 - 11.000}{40 - 50} \cdot \frac{40 + 50}{15.000 + 11.000} = -1,38$	Kandidat lahko računa tudi s %: $\frac{\Delta Q}{\Delta P} = -1,1$	Za pravilen izračun in rezultat 1 točka.
	1	♦ elastično		
Skupaj	2			

4. naloga: Mezda in trg delovne sile

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ proizvodni strošek za podjetja, ki organizirajo proizvodnjo izdelkov ali opravljajo storitve ♦ dejavnik kupne moči večine prebivalstva, s čimer s povpraševanjem vplivajo na gospodarsko dejavnost v NG 		Za smiselno pojasnilo posameznega razloga 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.2	3			Za pravilno označeno minimalno mezdo in tržno ravnotežje (R ali TR) 1 točka. Za pravilno vrisano in označeno krivuljo povpraševanja 1 točka. Za pravilno vrisano in označeno krivuljo ponudbe 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Minimalna mezda je najnižji znesek denarja, ki zaposlenemu delavcu še omogoča preživetje. ♦ Določijo jo država ali delodajalci (Gospodarska zbornica) in sindikati s kolektivno pogodbo. 	Mezda, pod katero delavci ne bodo pripravjeni delati.	Za smiselno pojasnilo minimalne mezde 1 točka. Za navedbo enega od subjektov odločanja 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ povečanje povpraševanja po delovni sili 		Za obe pravilno podčrtani navedbi 1 točka.
	1	dva od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ spodbujanje domačih in tujih investicij ♦ organiziranje javnih del ♦ finančna in pravna pomoč pri samozaposlovanju ♦ subvencioniranje pripravništva ♦ prilagojen (skrajšan) delovni čas zaposlenih 		Kandidat lahko navaja tudi druge smiselne ukrepe, 1 točka.
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ znižale		

5. naloga: Delniška družba, korporacija in transnacionalna korporacija

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Henkel je delniška družba, ker ima kapital pridobljen z izdajo delnic. 		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Posameznik postane delničar z nakupom delnic. 		
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ vloženega kapitala ♦ upravní odbor ♦ skupščina delničarjev 		Za tri pravilne navedbe 2 točki, za dve pravilni 1 točka.
Skupaj	4			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ delniška lastnina ♦ velika koncentracija in centralizacija kapitala ♦ razvejena proizvodna struktura ♦ hiter tehnološki napredek ♦ dolgoročno tržno ravnanje ♦ samofinanciranje ♦ vodilna vloga upravljavsko-tehnološke strukture. 		Za navedbo dveh ali treh razlogov 1 točka.
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Z oblikovanjem korporacij se je pojavila faza v razdvajanju funkcij lastnine in upravljanja, da korporacije vse bolj upravljajo menedžerji, vse manj pa lastniki kapitala. 		Za smiselno pojasnilo, ki vključuje podčrtano, 1 točka.
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Menedžment si poskuša zagotoviti visoke plače in druge ugodnosti, delničarji pa dobiček. ♦ Pri delitvi dobička si menedžment prizadeva, da bi večji del ostal v podjetju kot nerazdeljeni dobiček, kot finančni vir za moč in razvoj podjetja, delničarji pa raje glasujejo za višje dividende. 		Za smiselno pojasnilo, ki vključuje vsaj eno od alinej, 1 točka.
Skupaj	3			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.3	2	tri od: ♦ cenejši proizvodni dejavniki: delovna sila, surovine, energija ... ♦ nov, velik trg ♦ podjetje se izogne carinam in drugim oviram pri izvozu ♦ izkoriščanje davčnih olajšav ♦ milejši ekološki predpisi		Za pojasnilo, ki vključuje dva ali tri razloge 2 točki, za en pojasnjen razlog 1 točka.
	1	ena od: Podružnice TNK: ♦ postajajo nekakšna država v državi ♦ z njimi nastaja velik razkorak v tehnologiji, trženju in poslovanju ♦ pomenijo del sodobnega sektorja v primerjavi z majhnimi lokalnimi podjetji in celo še naturalno proizvodnjo ♦ izkoriščajo davčne olajšave ♦ izkoriščajo milejše ekološke predpise		Za smiselno pojasnilo, ki vključuje vsaj eno navedeno negativno posledico, 1 točka.
Skupaj	3			

6. naloga: Ekonomska politika in gospodarska rast

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ Gospodarsko rast merimo s stopnjo rasti BDP.	Stopnja rasti BDP $= \frac{BDP_t - BDP_{t-1}}{BDP_{t-1}} \cdot 100$	
	2	tri od: ♦ BDP se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečal za 6,9 %. ♦ BDP se je v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 povečal za 3,7 %. ♦ BDP se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2008 zmanjšal za 8,1 %.	♦ Pozitivna rast BDP. ♦ Pozitivna rast BDP. ♦ Negativna rast BDP.	Za tri smiselna pojasnila 2 točki, za dve smiselni pojasnili 1 točka.
Skupaj	3			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila									
6.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ gospodarski razvoj ♦ stabilna raven cen ♦ nizka stopnja brezposelnosti ♦ uravnoteženi odnosi s tujino 		Za dva ali tri navedene cije 1 točka.									
	2	tri od: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Nosilec</td> <td>Vloga</td> </tr> <tr> <td>Parlament</td> <td>Je osrednja institucija zakonodajne oblasti.</td> </tr> <tr> <td>Vlada</td> <td>Je osrednja institucija izvršilne oblasti.</td> </tr> <tr> <td>Računsko sodišče</td> <td>Skrbi za nadzor nad porabo državnih sredstev.</td> </tr> </table>	Nosilec	Vloga	Parlament	Je osrednja institucija zakonodajne oblasti.	Vlada	Je osrednja institucija izvršilne oblasti.	Računsko sodišče	Skrbi za nadzor nad porabo državnih sredstev.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Sprejema zakone.</td> </tr> <tr> <td>Skrbi za uresničevanje zakonov.</td> </tr> </table>	Sprejema zakone.	Skrbi za uresničevanje zakonov.
Nosilec	Vloga												
Parlament	Je osrednja institucija zakonodajne oblasti.												
Vlada	Je osrednja institucija izvršilne oblasti.												
Računsko sodišče	Skrbi za nadzor nad porabo državnih sredstev.												
Sprejema zakone.													
Skrbi za uresničevanje zakonov.													
Skupaj	3												

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.3	1	♦ ekspanzivne, povečala		Oba pravilno podčrtana odgovora 1 točka.
	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ znižanje obrestne mere (stopnja obvezne rezerve, eskontna stopnja) za posojila poslovnim bankam ♦ odkup državnih obveznic ♦ odkup deviz (povečanje deviznih rezerv) 		Za pojasnilo vsakega ukrepa, ki vključuje navedbo v alineji, 1 točka.
Skupaj	4			

Skupno število točk IP 2: 60